

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD			PESEL													
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z JĘZYKA LITEWSKIEGO
POZIOM ROZSZERZONY**

DATA: **21 maja 2020 r.**
GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**
CZAS PRACY: **180 minut**
LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **40**

**WYPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do:

dostosowania
kryteriów oceniania.

NOWA FORMUŁA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MOL-R1_1P-202

1 tema. Remdamiesi pateikta ištrauka suformuluokite problemą ir ją apsvastykite. Naudokitės Marcelijaus Martinaičio apmąstymais, atsižvelkite į kitus kultūros tekstus. Jūsų rašinio apimtis turi būti ne mažesnė negu 300 žodžių.

Marcelijus Martinaitis

Apie darbą

Laimingi pavargę

Kaime praleista vaikystė ir dalis jaunystės, žemės darbai išugdė manyje gamtos ir gyvenimo ritmų, jų didžiųjų ciklų pojūtį. Gyvai prisimenu nuolat besikartojančius metų darbus. [...] Panašius dalykus patiriu rašydamas eilėraščius ar dirbdamas mėgstamą darbą.

Dirbantis ir sugebantis dirbti žmogus yra ramus. Ne kartą teko patirti tokių valandų net ir tada, kai darbas būdavo sunkus, nešvarus ar net nelaisvas. Didžiausias nuovargis gali būti džiugus, tapti dvasios ir kūno švente, jeigu darbas gerai ir laiku užbaigtas. [...]

Ar ne laimė būdavo nuvargusiems su tėvu grįžti žiemą iš miško su rąstais ir sėsti prie balto vakarienės stalo, pervargti ruošiantis egzaminams, griūti į žolę po treniruotės, patirti emocines perkrovas parašius tik kelias vykusias eilutes?

Tarp minėtų darbų nematau didelio skirtumo, ypač tada, kai rankos ir protas nebūna tuščias. Svarbu, ar jautei tuos didžiuosius gamtos ir psichikos ritmus, ar tą akimirką buvai susijęs su pasauliu, su žeme, su augalu, su kalba, ar tuo metu padarei viską, ką gali, sugebi ir moki.

Kai nieko nelieka, kai viskas beviltiška, dar yra darbas, kuris padeda išlikti ir apsaugoti asmenybę. Lietuvių tauta visų pirma išlikdavo dirbdama, kaip ir dainuodama. Sunkiausiai laikais karta kartai dirbdamos perteikia kultūrą, paveldą, papročius, kalbą. Nedirbant arba nieko nepadarrant, nėra ir kalbos.

Pažinau pasaulį dviem būdais: protu ir rankomis, ir nesigailiu, kad daug laiko sugaišau talkindamas tėvams, sportuodamas, statydamas. Rankos vis nori ką nors veikti, o tai teikia daug džiaugsmo ir nuramina. [...]

Negaliu griežtai atskirti protinio ir fizinio darbo: jie yra susiję, nors ir savaip, su pasaulio ir žmogaus galimybių pažinimu. Nežinau, kur baigiasi viena ir prasideda kita. [...]

Darbas yra protavimo būdas, kai į jį pasineriame visu kūnu, visais nervais, kai jaučiame medžiagą, jos virpesius, pulsavimą. [...] Tokiomis didžiosiomis darbo ir kūrybos akimirkomis yra užmirštama nauda, negalvojama apie atlyginimą, įvertinimą, pagyrimą. [...]

Daug dirbę arba dirbantys žmonės būna protingi. Tokie būdavo mūsų bemoksliai kaimiečiai – tie mažai kalbantys lietuvių klasikos išminčiai, žinoję Visatos, gamtos ir žmogaus sielos paslaptis, jas išpasakoję darbu, apeigomis, tikėjimais, tautosaka. Jų vienintelė knyga buvo delnai, išrašyti raukšlių rašmenimis. Dirbdami žemę, jie sukūrė ir paliko didžiausią lietuvių tautos kūrinį – etninę kultūrą. [...]

Nemokantys dirbti arba užsiimantys visokiais niekais, savo veikla kenkiantys niekad neturi poilsio, tiksliau – jo nejaučia, nesuvokia. Jie nežino nei darbo pradžios, nei pabaigos, visada pervargę ir pikti, nes nejaučia svarbiausių gamtos ir psichikos ritmų, vis kur nors nepataiko, sugadina, pradeda iš naujo. Ypač šitaip būna, kai dirbama tik paliepus, svetima valia. Mūsų seneliams, tėvams ir broliams okupaciniai režimai buvo įvedę įvairių prievolių, bausmių darbu, dėl to nustota jausti darbo šventumą. Jis tapo tik priemone išsimaitinti, slopinti alkį, užsidirbti, šiek tiek prasigyventi. Darbo poreikis buvo nusmukęs iki žemiausios ribos – fiziškai išlikti ir pratęsti gyvybę; jį nustota sieti su kultūra, kalba, net šeima.

Pačios prigimties mums yra įsakyta ką nors nuolat veikti. Ilgiau negalime išbūti nejudėję, neįmanoma, kad apie ką nors negalvotume, ko nors neprisimintume. Galva visą laiką dirba kaip bičių avilys, net ir tada, kada nenorime, kai bandome užmigti. [...]

Tas judėjimas, noras krutinti, judinti, sakyti gali būti tuščias ir didžiai pavojingas, jeigu jis nesusijęs su kultūra, dorove, žinojimu, valia. Jauni žmonės kartais leidžia laiką kaip gyvulėliai – besibadydami, laužydami medelius, trypdami žolynus, leisdami iš burnos purvo ir pamazgų srautus. Jie krykštauja, bet – kokie pikti, nes be džiaugsmo. Jų protai ir kūnai lieka tušti.

Tik dirbdamas, veikdamas, protaudamas labiausiai jauti, kad esi gyvas, o tai – didžiausia dovana, duota tik vieną kartą.

www.saltiniai.info/files/literatura

2 tema. Interpretuokite ir palyginkite pateiktus eilėraščius. Jūsų rašinio apimtis turi būti ne mažesnė negu 300 žodžių.

Maironis

Ant Drūkšės ežero

Man liūdna buvo ir sunku
Keliaut gyvenimo taku
Be draugo dar jaunam:
Kame pažvelgsi akimi,
Aplinkui žmonės svetimi;
Taip liūdna vien vienam.

Tekėjo mėnuo. Iš kalnų
Žiedai kvepėjo jazminų,
Žavėdami jausmus;
Tarp žalio ežero bangų,
Toli nuo triukšmo, nuo vargų,
Laivelis supa mus.

Man ranką padavei jautriai
Ir jauną širdį atdarei
Bendros žvaigždės vardu:
Dabar ar juokias ateitis,
Ar sopa, verkia mums širdis, –
Jaučiu ašai už du.

1913

Maironis, *Poezija*, 1962, Vilnius, p. 156–157.

Kazys Bradūnas

Baladė apie dievišką žmogų

Žmogau, kaip čia atsiradai?
Milijonų protingi veidai

Vienas į kitą panašūs,
Visi dieviškai gražūs –

Tartum daugybė dievų
Plaukia žemės laivu
Per beribę visatą –

Tabele wypełnia egzaminator!

		Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
wypowiedź argumentacyjna	A.	0 – 3 – 6 – 9		
	B.	0 – 3 – 6 – 9		
interpretacja porównawcza	A.	0 – 2 – 4 – 6		
	B.	0 – 4 – 8 – 12		
	C.	0 – 2		
	D.	0 – 3 – 6		
	E.	0 – 1 – 2		
	F.	0 – 2 – 4		
	G.	0 – 2 – 4		
	H.	0 – 2 – 4		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

